

LEVEGŐBEN ÉS VÍZBEN MŰKÖDIK A KITE

Szélbe kapaszkodó sportág

Veszélyes, de az általa nyújtott szabadságérzet mindenképp kárpótolja művelőjét. A kitesurf még viszonylag fiatal sportág, mégis egyre többen választják. Mivel komoly felkészülést igényel, rendszerint társaságban űzik. Elegendhetetlen kelléke a szél.

Egyre gyakrabban látni a Balaton és a Velencei-tó felett repülő hatalmas papírsárkányra emlékeztető ernyőket. Az eszköz egy még új, a magyarok körében is egyre elterjedtebb sportág, a *kitesurf* kelléke. Népszerűségét bizonyítja, hogy hódolói már egyesületet is alapítottak. A felszerelések magyar elnevezésében egyelőre nem született megállapodás, hiszen a kite-ot leginkább a felsőbb rétegek képviselői választják, akik jellemzően jól beszélnek az angol nyelvet. Természetesen a kite-ozásnak nem feltétele a szervezethez való csatlakozás, de a biztonságos sportolás mindenképpen komoly felkészültséget igényel.

A kite egyik elengedhetetlen kelléke a megfelelő erősségű szél. A túl erős légmozgás balesetveszélyes, a túl enyhe viszont nem emeli magasba az ernyőt, ezáltal a sportág művelésére is alkalmatlan.

A kite-ozás során egy, a lábunkhoz erősített speciális deszkát használunk. Az ernyő mozgását négy, 27 méter hosszú kötéllel szabályozzuk. Erősebb szélben kisebb, gyengébben nagyobb ernyőt használunk. Ennek oka, hogy minél erősebb a légmozgás, annál kisebb felületre van szükség ahhoz, hogy a szél belekapaszkodhasson.

A sportolót úgy húzza az ernyő, akár egy vitorla a hajót. A kite-ozók eleinte csak az egyszerű haladást gyakorolják, de ha már megbízható rutint szereztek, különféle ugrásokat is kipróbálhatnak. Tudni kell, hogy az ernyő ilyenkor több méter magasra is felránthatja őket, de éppen ez a cél. A legtehetségesebbek akár egy kisebb utasszállító hajót is képesek lennének átugrani, ha azt nem tiltanák a biztonsági előírások.

A kite-ban a legtöbbben a kihívást kedvelik. A szörfözők is képesek nagy sebességgel a vízben haladni, ám ők nem tudnak ugratni járművükkel.

A kitesurf-öt a lelkiismeretes edzők csak 18 évnél idősebbeknek javasolják. A tapasztalatok szerint a tinédzserek hajlamosak a vakmerőségre, amivel nem csak magukat, hanem másokat is veszélybe sodorhatnak. A korhatár másik oka, hogy a sportág gyakorlásához megfelelő erőnlét és állóképesség is szükséges.

A kitesurf kétségtelenül a veszélyesebb hobbik közé tartozik. A mindössze évtizednyi múltira visszatekintő sportág kezdetben több halálos áldozatot is szedett.

A kite nem tartozik az olcsó sportok közé. A teljes felszerelés több százezer forintba is belekerülhet, ráadásul a kezdőknek erősen ajánlott egy néhány alkalmas tanfolyamot is elvégezniük. Az edzők egy egyéni óráért közel 30 ezer forintot is elkérnek.

A KITESURF FELSZERELÉSE

Aki kite-ozásra adja a fejét, annak először ki kell választania a testméretéhez leginkább passzoló *deszkát*, az ernyő köteleit tartó *boom* testhez való rögzítésére szolgáló *trapézt*, és a hozzá való *bart*, a jellemzően két, különböző méretű ernyőt és egy megfelelő neoprén ruhát. Kezdőknek a bukósikak is javasolt. A bar a tulajdonképpeni kormány, amelyel a köteleket mozgathatjuk.

A KITE LEGFONTOSABB SZABÁLYAI

A kite-egyesületek által egységesen elfogadott irányelvek szerint a tapasztaltabb kite-osok kötelesek segíteni a kezdőket. A tapasztalatlanok kötelesek vagy szakoktatót, vagy egy egyesület tanácsait kikérni. Minden egyes alkalommal

ellenőrizni kell az eszközök állapotát. A kopott köteleket le kell cserélni, a deszkán azt kell szemügyre venni, hogy a csavarok elég szorosak-e.

Szigorúan tilos strandok közvetlen közelében kite-ozni. A sporttársaktól minimum 50–80 méteres távolságot szokás tartani. Különösen figyelni kell a fákra, az épületekre, a sziklákra és az elektromos vezetékekre. Szigorúan tilos ember vagy vízi járművek felett átugrani. Mindenkinek csak annyira szabad a parttól eltávolodnia, amilyen messziről akár úszva is képes visszajutni a szárazföldre. Ha a szél hirtelen viharosra fordul, ki kell jönni a vízből.

A parton a kötelet fel kell tekerni, és az ernyőt is úgy kell letenni, hogy a szél ne kaphassa azt fel. Ha elszabadul egy ernyő, a többi kite-osnak köteles segítenie, akik természetesen tudják, hogy a kötelet tilos megfogni. Ha civil kíván segíteni, őt figyelmeztetni kell arra, hogy minden körülmények között csakis az ernyő anyagához nyúljon. A kite-os köteles elsőbbséget adni az úszóknak. A part irányába fújó szélnél fokozott balesetveszéllyel kell számolni.

Amennyiben valaki a felelőtlen magatartásával vagy akár a nem megfelelő felkészültségével személyn sérülést vagy anyagi kárt okoz, a világ bármely országában büntetőjogilag felelősségre vonható.

MODERN, MÉGIS EGYSZERŰ BIZTONSÁGI MEGOLDÁSOK

Régebben a legtöbb baleset abból adódott, hogy az eszközök fejlesztői még nem gondoskodtak arról, hogy sportoló szükség esetén leválhasson az ernyőről. Előfordult, hogy

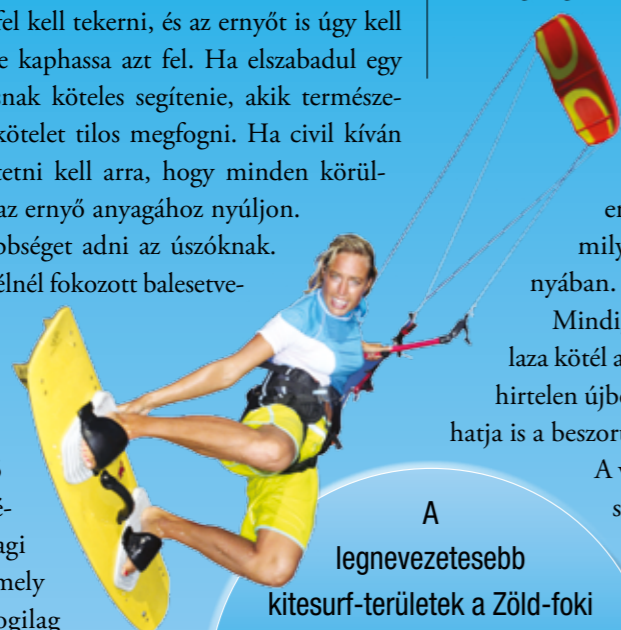
egy hirtelen jött szélvihar egyszerűen felkapta és egy sziklához csapta a sportolót. Többen életüket veszítették. A kite-ot emiatt sokan nem merték kipróbálni, egészen addig, míg meg nem születtek az egyébként meglepően egyszerű biztonsági rendszerek.

Amennyiben az ernyő túl erősen húz, és nem érezzük magunkat biztonságban, el kell engedni a bart. Ezáltal a köteleket sem irányítjuk, így jó esetben az ernyő leesik oldalra. Amennyiben ez nem történik meg vagy más technikai hiba adódik, egy egyszerű rántással ki kell oldanunk a *chicken loop*-ot. (Ezt a pálcácskát egy tépőzárral rögzített szorító tartja a trapézban.) Ezután az ernyő már csak egy zsinóron lebeg tovább, és így már nem irányít bennünket. Amennyiben még ezzel sem menekültünk meg a veszélytől, az ernyőt teljesen le kell választani. Ennek lehetőségét úgy oldották meg, hogy a kötél hurok végét két, szembe irányban egymásra fektetett lapított Z alakú pöccökre fektetik, majd az egészet lefogják egy műanyag csődarabbal. Amennyiben legutóbbi nem mozdítják el, a kötél nem szabadulhat ki. Ha mégis arra van szükség, egy határozott mozdulattal elhúzhatjuk, hogy a szorítás megszűnjön. Amint a pöccök lebillennek egymásról, a hurok is kiugrik, az ernyő pedig megadja magát a szélnek. Könnyen lehet, hogy az ernyőnek ilyenkor végleg búcsút inthetünk, de egy új ernyő még mindig olcsóbb, mintha egy valamilyen végzetes baleset következne be a hiányában.

Mindig ügyelni kell arra, nehogy az egyik éppen laza kötél az ujjunkra vagy ránk tekeredjen, ugyanis egy hirtelen újbóli megfeszülés következtében akár amputálhatja is a beszorult testrészt.

A veszélyre való figyelmeztetéssel senkinek sem szeretnénk elvenni a kedvét a kitesurf-től, de a sport hiteles bemutatásához ez elengedhetetlen. A sportágnak nem a veszély a lényege. A kitesurf egy más sportágakban meg nem tapasztalt szabadságérzetet ad gyakorlóinak. Annak való, aki élvezi az adrenalin szint megemelkedését, a magasságot és a sebességet.

A kitesurf téli változata a kiteboard. Víz helyett havon gyakorolják. A kerekekkel ellátott deszkával a kite-élmény szárazföldön is átélhető, de a különleges veszély miatt a szakértők csak a legedzettebbeknek javasolják.

A legnevezetesebb kitesurf-területek a Zöld-foki szigetek és Zanzibár. A sportágot már Magyarországon is úszik a Balatonon és a Velencei tavon.

Koré Károly

Carlos Ruiz Zafón – A szél árnyéka

A szél árnyéka a spanyol irodalom legnagyobb világsikere. Több mint 40 nyelvre lefordítva, több mint 40 országban kiadva és több mint 6 millió eladott példány. Egy könyv, amit nem érdemes kihagyni.

Barcelona mára az egyik legfelkapottabb pihenőhelyek egyikévé vált. A városba látogatók rengeteg látványossággal, rendezett utcákkal, parkokkal és egy kellemes tengerparttal találhatják szembe magukat. A katalán főváros ma Spanyolország gazdaságilag egyik legfejlettebb városa.

Carlos Ruiz Zafón is Barcelonában született 1964-ben és először 1993-ban debütált ifjúsági irodalmi regényekkel. 2001-ben vette a bátorságot és átugrott a felnőtt elbeszélő irodalom világába, és megjelentette *A szél árnyéka* című regényét, ami később a spanyol irodalom legnagyobb világsikerévé vált.

A regény is Barcelonába varázsol minket, de ez a város nem az a város, amit a turisták személyesen, vagy útikönyvből ismerhetnek. A szél árnyéka a polgárháború sebeitől vérző Barcelonát mutatja be, ahol az intrika és a titkok átszöttek a város sötét lelkét. A mű a 20. század első felében játszódik a modernizmus hanyatlásának és a világháború utáni időszak sötétségében.

Ez a könyv egyike azon ritka regényeknek, melyek egyesítik a kiváló alaptörténetet a fenséges irodalommal. Az író stílusa igen kifinomult, a leírások egyik nagymestere.

Bár nem célozom a csattanók és a végkifejlett lelövése, de azért néhány szót illik a történetről is írni.

Daniel Semperét, a főhőst, édesapja viszi el egy titokzatos helyre az óváros szívében, az Elfeledett Könyvek Teme-tőjébe. A fiú még csak tizenéves, ám itt rátalál egy elátkozott könyvre, *A szél árnyékára*, ami megváltoztatja egész hátralevő életét. Daniel megszállottja lesz a könyv írójának, Julián Carax-nak, és elhatározza, hogy kideríti igaz történetét. Kiderül, hogy az író spanyol származású volt, de az 1920-as és 1930-as években Párizsban élt. Daniel megpró-

bálja felvásárolni az író más könyvét is, de értelmetlen módon szinte sehoh sem lehet megkapni azokat. Egyes pletykák szerint egy titokzatos fekete alak felvásárolja az összeset, majd elégeti őket. Az alak feltehetően nem más, mint Julián Carax fő regényének egyik szereplője.

Daniel igen nehezen halad a rejtélyek felkutatásával az elé táruló sok akadály miatt, és ráadásul a fiatal főhős igen sok pofont kap az élettől, de a nyomozásaiban hű társra lel egy kortalan törvényen kívüliben, Fermín Romero de Torres személyében. A szálak egyre messzebbre nyúlnak, a bonyoldalmak folyton csak nőnek és egyúttal egyre mélyebbre jutnak a sötétségben. Kétes ügyletekbe kerülnek, és a nem túl makulátlan rendőrség is egyre inkább felfigyel Daniel és Fermín tevékenységeire. A regény nem szűkölködik a személyes érzelmekben sem, sőt a végére szinte pattanásig feszülnek az olvasó idegei, és ezt akár garantálhatom is.

Egy szó mint száz, aki szereti a mozgalmas és gondolkodtató regényeket, annak javaslom, hogy keresse fel a legközelebbi könyvesboltot, ahol beszerezhet egy példányt Carlos Ruiz Zafón remekművéből.

Mindazoknak pedig, akik esetleg a spanyol nyelvet ismerik, beszélnek, azoknak ajánlom eredeti nyelven elolvasni!

Lukács Gyula Zsolt